

Informe del Delegat de Protecció de Dades en relació amb el Projecte d'Ordre per la qual es regula el funcionament, la formació i l'accés a l'Inventari general del patrimoni de la Generalitat de Catalunya i 'estableixen les directrius per tal que els departaments i els ens del sector públic de la Generalitat facilitin les dades que hi ha de constar

A sol·licitud de l'Assessoria Jurídica del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda, s'elabora aquest informe que té com a objecte analitzar l'impacte del tractament de dades derivat de la regulació proposada en la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de les seves dades personals considerant la seva adequació als principis establerts en normativa vigent de protecció de dades i l'avaluació de la necessitat i proporcionalitat de les operacions de tractament previstes en relació a la seva finalitat.

Context del tractament de dades

La norma té com a propòsit el que s'estableix en el seu article 5.1, on diu que *“L'Administració de la Generalitat de Catalunya així com les entitats del sector públic tenen l'obligació d'inventariar els béns i drets que integren el seu patrimoni per tal de donar compliment al deure contingut en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya d'administració, defensa i conservació del patrimoni de la Generalitat, **tot fent constar, amb el suficient detall, les mencions necessàries per a la seva identificació i per a reflectir la seva situació jurídica i el servei o ús al qual estan destinats.**”*

En el mateix article, apartat 3, s'habilita la Direcció General del Patrimoni de la Generalitat de Catalunya com a responsable del tractament, en indicar que *“podrà dictar instruccions sobre qualsevol qüestió relacionada amb la formació i actualització de l'Inventari general del Patrimoni de la Generalitat de Catalunya, i **recavar, igualment, totes les dades i documents que acreditin l'existència d'un dret, de la seva modificació o de l'extinció.**”*

El capítol I, relatiu a les disposicions particulars i preceptives, sobre cadascuna de les seccions de l'Inventari general del patrimoni de la Generalitat de Catalunya, és el lloc on es determinen, entre altres aspectes, les dades que han de constituir preceptivament cadascuna de les seccions de l'inventari. Les dades personals subjectes a tractament com a conseqüència de l'aplicació del que s'estableix a l'Ordre són:

- Pel que fa als bens immobles i drets reals (capítol II, secció primera):
 - Dades de l'adquirent i/o del transmissor dels drets
 - Dades del censalista, en el cas d'existir censos

- Pel que fa als bens mobles (capítol II, secció segona):
 - Dades del proveïdor
 - Dades de l'autor (en el cas de béns mobles del patrimoni històric-artístic-cultural)

- Pel que fa als drets immaterials de la propietat industrial i intel·lectual (capítol II, secció tercera):
 - Dades de l'agent de la propietat industrial
 - Nom i cognoms de l'autor
 - Número d'identificació fiscal o equivalent de l'autor

- Pel que fa a les concessions administratives a favor o atorgades per la Generalitat de Catalunya
 - Dades de l'adquirent i/o del transmissor

Pel que al sistema de tractament de les dades, l'article 8 de l'Ordre preveu que,

“1. El Gestor del Patrimoni de la Generalitat de Catalunya (GPG) és l'aplicació informàtica que suporta l'Inventari general del patrimoni de la Generalitat de Catalunya, tant pel que fa a l'inventari de l'Administració de la Generalitat com als inventaris de totes les entitats del seu sector públic. Mitjançant aquest sistema informàtic, els subjectes obligats han de facilitar a la Direcció General del Patrimoni de la Generalitat de Catalunya la informació relativa als béns i drets que hagin de ser objecte d'inscripció a l'Inventari.

2. Les entitats del sector públic de la Generalitat podran emprar altres eines o aplicacions informàtiques només en el cas que les dades que s'hi recullen s'integrin de manera automàtica en el GPG.”

Anàlisi del tractament

D'acord amb el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), en endavant RGPD, les dades personals han de ser tractades de manera lícita, lleial i transparent en relació amb l'interessat (Art 5.1.a del RGPD), recollides amb finalitats determinades, explícites i legítimes i posteriorment no s'han de tractar de manera incompatible amb aquestes finalitats (Art 5.1.b), adequades, pertinents i limitades al que és necessari en relació amb les finalitats per a les quals es tracten (Art 5.1.c), exactes i, si cal, actualitzades (Art 5.1.d), conservades de manera que permetin identificar els interessats durant un període no superior al necessari per a les finalitats del tractament de

dades personals (Art 5.1.e) i tractades de manera que se'n garanteixi una seguretat adequada, inclosa la protecció contra el tractament no autoritzat o il·lícit i contra la seva pèrdua, destrucció o dany accidental, mitjançant l'aplicació de les mesures tècniques o organitzatives adequades (Art. 5.1.f).

La licitud o legitimació dels tractaments de dades es troba regulada en l'article 6 del RGPD. Només els tractaments que compleixen amb almenys una de les condicions que s'hi expliciten poden ser considerats lícits i, per tant, dur-se a terme.

El tractament objecte d'aquest informe troba la seva legitimació en l'establert en l'apartat 1.c de l'esmentat article 6 del RGPD que considera lícit un tractament si:

“c) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una obligación legal aplicable al responsable del tratamiento;”

L'obligació legal aplicable al responsable és la que troba habilitació en l'apartat sisè de l'article 37 del text refós de la Llei de patrimoni de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 1/2002, de 24 de desembre, segons el qual correspon a la persona titular del departament competent en matèria de patrimoni, mitjançant una ordre, «regular el funcionament, formació i accés a l'Inventari General, així com establir les directrius per tal que els departaments, organismes autònoms i entitats del sector públic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya facilitin les dades que hi han de constar».

Respecte la determinació de finalitats prevista en l'article 5.1.b del RGPD, ens remetem de nou al redactat de l'article 5.1 de l'Ordre que ja s'ha assenyalat en l'apartat de context d'aquest document i des que es dedueix que la finalitat del tractament és inventariar els béns i drets que integren el patrimoni de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic. Aquesta finalitat és legítima, explícita i està clarament determinada.

El principi de limitació de les dades necessàries per dur a terme el tractament que es recull en l'article 5, apartat 1.c del RGPD té una relació directa amb l'avaluació de la necessitat i proporcionalitat del tractament de les dades en relació a les finalitats previstes. L'anàlisi de les dades personals que, d'acord amb el redactat de l'Ordre, formen part de les dades generals obligatòries per a cada secció del inventari constata que les mateixes es limiten a les exclusivament identificatives (identificació dels adquirents, transmissors, censalistes, proveïdors, autors de les obres subjectes a propietat industrial intel·lectual o béns mobles del patrimoni històric-artístic-cultural i agents de la propietat industrial a les que cal afegir el número d'identificació fiscal en el cas dels autors d'obres que puguin originar els drets recollits a la secció tercera del capítol II de l'Ordre). Les dades identificatives, sempre i quan es limitin al nom i cognoms de la persona i, com a màxim, un número d'identificació fiscal es consideren adequades, pertinents i limitades al necessari en relació amb la finalitat del tractament i no

constitueixen, en el context del tractament descrit en l'Ordre, un risc elevat per als drets i les llibertats de les persones afectades.

Les mesures que garanteixen el compliment amb el principi d'exactitud i actualització de les dades recollit en l'article 5, apartat 1.d del RGPD formen habitualment part del conjunt de mesures organitzatives que acompanyen els tractaments de dades de caràcter personal i, en conseqüència, no solen trobar-se recollides positivament en les normes reguladores dels tractaments de dades; tanmateix, en el tractament que ens ocupa, es recull expressament aquest principi en l'article 5, apartat 5, on es diu que *“Per tal de donar compliment als principis d'eficàcia i de transparència, les persones responsables de cada entitat efectuaran una actualització continuada dels inventaris, de manera que les dades que hi figuren reflecteixin en tot moment la realitat.”*. En aquest sentit, cal recordar que el manteniment de dades actualitzades és un factor important de cara a reduir els riscos inherents als tractaments de les dades personals.

Un altre dels aspectes que contribueixen a la reducció dels riscos dels tractaments de dades personals és la limitació dels terminis de conservació d'aquestes dades a l'estrictament necessari per a les finalitats per a les quals les dades són recollides i tractades. Com més temps es mantinguin les dades en els sistemes del responsable del tractament, més grans són els riscos per a les persones que se'n deriven del seu tractament i, per aquesta raó, la inexistència d'una limitació prevista per a la conservació de les dades, com els tractaments de duració indefinida, constitueix un element de risc que cal ponderar en relació a la seva necessitat i utilitat. Tanmateix, cal tenir en compte que la redacció d'aquest principi en el RGPD considera l'especificitat de determinats supòsits de conservació extensa de les dades quan hi fa referència en el seu article 5, apartat 1.e, que diu:

1. *Los datos personales serán:*

(...)

*e) mantenidos de forma que se permita la identificación de los interesados durante no más tiempo del necesario para los fines del tratamiento de los datos personales; los datos personales **podrán conservarse durante períodos más largos siempre que se traten exclusivamente con fines de archivo en interés público, fines de investigación científica o histórica o fines estadísticos**, de conformidad con el artículo 89, apartado 1, sin perjuicio de la aplicación de las medidas técnicas y organizativas apropiadas que impone el presente Reglamento a fin de proteger los derechos y libertades del interesado («limitación del plazo de conservación»);*

L'Ordre analitzada preveu específicament la necessitat de la conservació indefinida de les dades que consten en l'Inventari quan, en el seu article 9, diu:

“A l'efecte d'aconseguir un registre patrimonial de la Generalitat de Catalunya el més complert possible que en permeti la consulta i l'explotació comparativa, l'Inventari general i, per tant,

l'Inventari de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, així com també els inventaris de les entitats del sector públic, han de conservar amb caràcter permanent les dades que han estat modificades amb indicació del període durant el qual han estat vigents i amb indicació del document que acredita el canvi, sens perjudici de les especialitats que s'estableixen en el capítol segon d'aquesta ordre.”

Per tant, tot i reconèixer que el manteniment indefinit de les dades en els sistemes constitueix un element de risc, tenint en compte la tipologia de les dades i la finalitat de la seva conservació indefinida que no és una altra que mantenir una imatge fidel al llarg del temps de la situació patrimonial de la Generalitat de Catalunya i dels canvis que s'hi produeixen, es considera proporcional i justificat aquest manteniment permanent de les dades.

Finalment, pel que fa a l'aplicació de les mesures tècniques i organitzatives adequades per garantir la seguretat de les dades personals (principi d'integritat i confidencialitat recollit, de manera expressa en l'article 5, apartat 1.f del RGPD) aquestes depenen dels procediments organitzatius que haurà de dissenyar i implementar el responsable del tractament i de la seguretat dels sistemes informàtics que tracten la informació. Respecte els procediments organitzatius, en el text de l'Ordre es preveu que, *“Els departaments de l'Administració de la Generalitat i les entitats del sector públic hauran de seguir unes mateixes regles de procediment per tal d'efectuar l'alta, la modificació o la baixa dels béns i els drets, segons les prescripcions particulars que s'estableixen en el capítol 2 d'aquesta ordre per a cadascuna de les seccions de l'Inventari general, corresponents a les diverses categories de béns i drets.”* (Art 7.2 de l'Ordre).

Per la seva part i respecte als sistemes informàtics es preveu que:

- “1. El Gestor del Patrimoni de la Generalitat de Catalunya (GPG) és l'aplicació informàtica que suporta l'Inventari general del patrimoni de la Generalitat de Catalunya, tant pel que fa a l'inventari de l'Administració de la Generalitat com als inventaris de totes les entitats del seu sector públic. Mitjançant aquest sistema informàtic, els subjectes obligats han de facilitar a la Direcció General del Patrimoni de la Generalitat de Catalunya la informació relativa als béns i drets que hagin de ser objecte d'inscripció a l'Inventari.*
- 2. Les entitats del sector públic de la Generalitat podran emprar altres eines o aplicacions informàtiques només en el cas que les dades que s'hi recullen s'integrin de manera automàtica en el GPG.*
- 3. L'aplicació informàtica que suporta l'Inventari general del patrimoni de la Generalitat de Catalunya ha d'estar integrada amb les aplicacions informàtiques corporatives de comptabilitat de la Generalitat i de gestió de RRHH.*
- 4. Es complimentaran les dades de l'Inventari General del patrimoni de la Generalitat de Catalunya de manera automàtica, a partir de la informació existent en les bases de dades corporatives.”* (Art 8 de l'Ordre).

L'adopció de procediments organitzatius comuns per a les altes, modificacions i baixes de béns o drets en l'inventari general regulat en l'Ordre no garanteix, per se, l'eliminació dels riscos de seguretat de la informació però redueix l'univers de possibles problemes a un conjunt taxat dels mateixos i, en cas de produir-se alguna violació de seguretat de les dades, és un factor que ajuda a donar compliment ràpid (en facilitar la identificació de la part del procés on s'ha pogut produir la falla) al previst en els articles 33 i 34 del RGPD respecte de la notificació i comunicació de les violacions de seguretat de dades personals.

Adicionalment, l'adopció d'un sistema d'informació corporatiu únic com a suport bàsic de la informació continguda en l'inventari general constitueix un factor favorable en la mesura que aquest sistema es trobi auditat i supervisat per l'entitat responsable de la seguretat de la informació en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya.

Conclusions

A la vista de tot l'exposat, un cop examinada des de la perspectiva de la protecció de les dades de caràcter personal i, conforme a l'article 39.2 del RGPD amb la deguda atenció als riscos associats a les operacions de tractament, tenint en compte la naturalesa, l'abast, el context i les finalitats del tractament es conclou que el tractament de dades derivat de la creació, funcionament i accés a l'Inventari general del patrimoni de la Generalitat de Catalunya regulat en la proposta d'Ordre objecte d'aquest informe representa un ric baix per als drets i llibertats de les persones físiques en relació al tractament de les seves dades personals.

Com a conseqüència de l'anterior es considera que el plantejament del tractament de les dades de caràcter personal és conforme amb les directrius i principis del Reglament general de protecció de dades i no requereix de la consulta prèvia a l'Autoritat de protecció de dades prevista en l'article 36 de l'esmentat Reglament i pot ser incorporat al Registre de les Activitats de Tractament del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda.